

31997L0067

L 15/14

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

21.1.1998.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 97/67/EK

(1997. gada 15. decembris)

par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

pierādīta ar to, ka pasta pakalpojumi ir būtisks saziņas un tirdzniecības instruments;

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 57. panta 2. punktu, 66. un 100.a pantu,

(3) tā kā 1992. gada 11. jūnijā Komisija ir nākusi klajā ar Zaļo grāmatu par pasta pakalpojumu vienotā tirgus attīstību un 1993. gada 2. jūnijā ar paziņojumu par pamatnostādnēm Kopienas pasta pakalpojumu attīstībai;

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

(4) tā kā tos pasta pakalpojumu aspektus, kas ir nozīmīgi Kopienai, Komisija ir plaši apspriedusi ar sabiedrību un pasta nozarē ieinteresētās personas ir darījušas Komisijai zināmus savus apsvērumus;

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,ņemot vērā Eiropas Parlamenta 1993. gada 22. janvāra rezolūciju, kas attiecas uz Zaļo grāmatu par pasta pakalpojumu vienotā tirgus attīstību ⁽⁴⁾,

(5) tā kā vispārējo pasta pakalpojumu pašreizējais apjoms un nosacījumi, ar ko reglamentē to sniegšanu, dažādās dalībvalstīs ir lielā mērā atšķirīgi; tā kā dažādās dalībvalstīs pakalpojumu izpilde, īpaši kvalitātes ziņā, nav vienāda;

ņemot vērā Padomes 1994. gada 7. februāra rezolūciju par Kopienas pasta pakalpojumu attīstību ⁽⁵⁾,

(6) tā kā pārrobežu pasta sakari ne vienmēr atbilst lietotāju un Eiropas pilsoņu vēlmēm un Kopienas pasta pakalpojumu izpilde kvalitātes ziņā pašlaik ir neapmierinoša;

saskaņā ar Līguma 189.b pantā izklāstīto procedūru un ņemot vērā Samierināšanas komitejas kopīgo dokumentu ⁽⁶⁾, kas apstiprināts 1997. gada 7. novembrī,

(1) tā kā būtu jāpieņem pasākumi, lai izveidotu iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 7.a pantu; tā kā šis tirgus ir teritorija bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte;

(7) tā kā būtiskās atšķirības, kas ir vērojamas pasta nozarē, atstāj ievērojamas sekas uz tām nozarēm, kuras īpaši izmanto pasta pakalpojumus, un efektīvi kavē virzību uz Kopienas iekšējo kohēziju tajā ziņā, ka tie reģioni, kur nav pietiekami augstas kvalitātes pasta pakalpojumu, ir neizdevīgā situācijā gan vēstuļu piegādes pakalpojumu, gan preču piegādes jomā;

(2) tā kā pasta pakalpojumu nozarē iekšējā tirgus izveides nozīme Kopienas ekonomikas un sociālajā kohēzijā ir

(8) tā kā jāveic pasākumi, lai nodrošinātu pakāpenisku un vadāmu tirgus liberalizāciju un šo pasākumu pareizu līdzsvarošanu, lai visā Kopienā saskaņā ar vispārējo pakalpojumu sniedzēju tiesībām un pienākumiem garantētu brīvo pakalpojumu sniegšanu pašā pasta nozarē;

(1) OV C 322, 2.12.1995., 22. lpp., un OV C 300, 10.10.1996., 22. lpp.

(2) OV C 174, 17.6.1996., 41. lpp.

(3) OV C 337, 11.11.1996., 28. lpp.

(4) OV C 42, 15.2.1993., 240. lpp.

(5) OV C 48, 16.2.1994., 3. lpp.

(6) Eiropas Parlamenta 1996. gada 9. maija atzinums (OV C 152, 27.5.1996., 20. lpp.), Padomes 1997. gada 29. aprīļa Kopējā nostāja (OV C 188, 19.6.1997., 9. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1997. gada 16. septembra lēmums (OV C 304, 6.10.1997., 34. lpp.). Eiropas Parlamenta 1997. gada 19. novembra lēmums un Padomes 1997. gada 1. decembra lēmums.

(9) tā kā jārikojas Kopienas līmenī, lai nodrošinātu labāku to nosacījumu saskaņošanu, ar ko reglamentē pasta nozari, un jāveic attiecīgi pasākumi, lai izstrādātu kopīgus noteikumus;

- (10) tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu Kopienas līmenī būtu jāpieņem vairāki vispārīgi principi, bet konkrēto procedūru izvēlei vajadzētu būt dalībvalstu kompetencē un tām vajadzētu brīvi izvēlēties to sistēmu, kura ir vislabāk piemērota apstākļiem attiecīgajās dalībvalstīs;
- (11) tā kā ir svarīgi Kopienas līmenī nodrošināt vispārējos pasta pakalpojumus, ieskaitot to noteiktas kvalitātes pakalpojumu minimumu, kas lietotāju labā par pieņemamu cenu jāsniedz visās dalībvalstīs neatkarīgi no to ģeogrāfiskā stāvokļa Kopienā;
- (12) tā kā vispārējos pakalpojumus sniedz ar mērķi, lai visiem lietotājiem piedāvātu vieglu piekļuvi pasta iestāžu tīklam, īpaši, pietiekamā skaitā nodrošinot piekļuves vietas un apmierinošus nosacījumus, ciktāl tie attiecas uz savākšanas un piegādes biežumu; tā kā vispārējie pakalpojumi jāsniedz atbilstīgi pamatvajadzībai nodrošināt darbības nepārtrauktību, vienlaicīgi nodrošinot to pielāgojamību lietotāju vajadzībām un garantējot godīgu un nediskriminējošu attieksmi pret lietotājiem;
- (13) tā kā vispārējos pakalpojumos jāiekļauj gan iekšzemes pakalpojumi, gan pārrobežu pakalpojumi;
- (14) tā kā vispārējo pakalpojumu lietotāji pietiekami jāinformē par piedāvāto pakalpojumu klāstu, to sniegšanas un izmantošanas nosacījumiem, sniegto pakalpojumu kvalitāti un tarifiem;
- (15) tā kā šīs direktīvas nosacījumi, kas attiecas uz vispārējo pakalpojumu sniegšanu, neskar vispārējo pakalpojumu operatoru tiesības apspriest līgumus ar klientiem individuāli;
- (16) tā kā to pakalpojumu klāsta uzturēšana, kurus var rezervēt atbilstīgi Līguma noteikumiem un neskarot konkurences noteikumu piemērošanu, izrādās attaisnojama, pamatojoties uz vispārējo pakalpojumu nodrošināšanu ar finansiāli līdzsvarotiem nosacījumiem; tā kā liberalizācijas procesam nevajadzētu ierobežot dažu dalībvalstu ieviesto bezmaksas pakalpojumu nepārtrauktu sniegšanu personām, kuras ir pilnīgi vai daļēji neredzīgas;
- (17) tā kā korespondences pasta sūtījumi, kas sver 350 gramus vai vairāk, veido mazāk nekā 2 % vēstuļu apjoma un mazāk nekā 3 % publisko operatoru ienākumu; tā kā pēc cenu kritērija (piekārtīgs pamattarifs) var labāk nošķirt rezervētos pakalpojumus no kurjerpakalpojumiem, ko liberalizē;
- (18) tā kā, ņemot vērā to, ka būtiskā atšķirība starp kurjerpasta un vispārējiem pasta pakalpojumiem ir pievienotajā vērtībā (neatkarīgi no tās formas), ko dod kurjerpasta pakalpojumi un ko izjūt klienti, visefektīvāk papildu vērtību var noteikt, apsverot papildu cenu, kuru klienti ir gatavi maksāt, tomēr neskarot cenu ierobežojumu rezervēto pakalpojumu jomā, kurš ir jāievēro;
- (19) tā kā ir saprātīgi pagaidām atļaut tiešajā pastā un pārrobežu pastā saglabāt rezervēšanas spēju atbilstīgi paredzētajiem cenu un masas ierobežojumiem; tā kā nākamais pasākums pasta pakalpojumu iekšējā tirgus izveidē būtu Eiropas Parlamentā un Padomē, vēlākais, 2000. gada 1. janvārī pēc Komisijas priekšlikuma, kas seko nozares pārskatam, pieņemt lēmumu par turpmāko pasta pakalpojumu tirgus pakāpenisko vadāmo liberalizāciju, īpaši, lai liberalizētu pārrobežu un tiešo pastu un turpmāk pārskatītu cenu un svara ierobežojumus;
- (20) tā kā sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības nolūkos dalībvalstīm var būt likumīga interese piešķirt vienam vai vairākiem pašu izraudzītiem uzņēmumiem tiesību izvietot uz valsts automaģistrālēm pastkastītes, kas paredzētas pasta sūtījumu savākšanai; tā kā tajos pašos nolūkos tām ir tiesības izraudzīties uzņēmumu vai uzņēmumus, kuri atbild par pastmarku izlaidi, norādot izcelsmes valsti, un uzņēmumus, kuri atbild par ierakstīto sūtījumu piegādes pakalpojumiem, ko saskaņā ar dalībvalsts likumdošanas aktiem izmanto tiesas vai administratīvās procedūras; tā kā, iekļaujot 12 zvaigžņu simbolu, tās var arī norādīt, ka tās ir Eiropas Savienības dalībvalstis;
- (21) tā kā jauni pakalpojumi (pakalpojumi, kas krasi atšķiras no tradicionālajiem pakalpojumiem) un dokumentu apmaiņa nav vispārējo pakalpojumu sastāvdaļa un attiecīgi nav attaisnojama to rezervēšanai vispārējo pakalpojumu sniedzējiem; tā kā tas vienlīdz attiecas uz piegādi ar saviem spēkiem (pasta pakalpojumu sniegšanu, ko veic fiziska vai juridiska persona, kura ir pasta rīkojuma devēja, vai šo sūtījumu savākšanu un maršrutēšanu, ko veic trešā persona, kura rīkojas vienīgi minētās personas vārdā), kas neietilpst pakalpojumu kategorijā;

- (22) tā kā dalībvalstīm savā teritorijā būtu jāspēj ar attiecīgām atļaujas procedūrām regulēt to pasta pakalpojumu sniegšanu, kas nav rezervēti vispārējo pakalpojumu sniedzējiem; tā kā minētajām procedūrām jābūt caurskatāmām, nediskriminējošām, samērīgām un pamatotām ar objektīviem kritērijiem;
- (23) tā kā dalībvalstīm vajadzētu būt izvēlei attiecināt uz licenču piešķiršanu vispārējo pakalpojumu saistības vai iemaksas kompensāciju fondā, kas paredzēts, lai vispārējo pakalpojumu sniedzējam kompensētu to pakalpojumu sniegšanu, kuri ir saistīti ar negodīgu finansiālo apgrūtinājumu; tā kā dalībvalstīm vajadzētu spēt atļaujās iekļaut saistības, ka atļautās darbības nedrīkst aizskart ekskluzīvās vai īpašās tiesības, kas vispārējo pakalpojumu sniedzējiem piešķirtas uz rezervētajiem pakalpojumiem; tā kā, liberalizējot tiešo pastu, pārraudzības nolūkos var ieviest tiešā pasta identifikācijas sistēmu;
- (24) tā kā būs jāpieņem pasākumi, kas vajadzīgi, lai saskaņotu atļaujas procedūras, kuras dalībvalstis noteikušas, lai reglamentētu nerezervēto pakalpojumu komerciālo sniegšanu sabiedrībai;
- (25) tā kā gadījumā, ja tas izrādītos vajadzīgs, tad būtu jāpieņem pasākumi, lai nodrošinātu to, ka dalībvalstīs piekļuvi valsts pasta iestāžu tīklam reglamentē ar caurskatāmiem un nediskriminējošiem nosacījumiem;
- (26) tā kā, lai nodrošinātu nevainojamu vispārējo pakalpojumu vadību un novērstu konkurences traucējumus, vispārējiem pakalpojumiem būtu jāpiemēro objektīvi, caurskatāmi un nediskriminējoši tarifi, kas saskaņoti ar izmaksām;
- (27) tā kā atlīdzībai par pārrobežu pasta pakalpojumu sniegšanu Kopienas iekšienē, neskarot to saistību minimumu, kas izriet no Pasaules Pasta savienības aktiem, būtu jāsedz izmaksas, kuras rodas vispārējo pakalpojumu sniedzējam galamērķa valstī; tā kā šai atlīdzībai būtu arī jāveicina pārrobežu pakalpojumu kvalitātes uzlabošana vai uzturēšana, izmantojot pakalpojumu kvalitātes mērķus; tā kā tas attaisnotu piemērotas sistēmas, kurās ir paredzēts attiecīgs izmaksu segums un kuras ir īpaši saistītas ar sasniegto pakalpojumu kvalitāti;
- (28) tā kā dažādie rezervētie pakalpojumi grāmatvedībā jāuzskaita atsevišķi no nerezervētajiem pakalpojumiem, lai
- ieviešu dažādo pakalpojumu faktisko izmaksu caurskatāmību un lai nodrošinātu to, ka kompensācijas novirzīšana no rezervēto pakalpojumu nozares uz nerezervēto pakalpojumu nozari nerada nelabvēlīgu ietekmi uz konkurences nosacījumiem pēdējā;
- (29) tā kā, lai nodrošinātu iepriekšējos trijos apsvērumos izklāstīto principu piemērošanu, vispārējo pakalpojumu sniedzējiem saprātīgi ilgā termiņā būtu jāievieš tādas izmaksu uzskaites sistēmas, ko var neatkarīgi pārbaudīt un kas dod iespēju, pamatojoties uz caurskatāmām procedūrām, izmaksas sadalīt starp pakalpojumiem, cik precīzi iespējams; tā kā šādas prasības var izpildīt, piemēram, ieviešot pilnīgi attiecinātu izmaksu aprēķināšanu; tā kā īstos atklātas konkurences apstākļos šādas izmaksu uzskaites sistēmas var būt nevajadzīgas;
- (30) tā kā būtu jāņem vērā intereses, kādas ir lietotājiem, kam ir tiesības saņemt augstas kvalitātes pakalpojumus; tā kā tāpēc jāpieliek visas pūles, lai uzlabotu Kopienas līmenī sniegto pakalpojumu kvalitāti; tā kā šādu kvalitātes uzlabojumu nolūkā dalībvalstīm var būt jānosaka standarti, kas jāsasniedz vai jāpārsniedz vispārējo pakalpojumu sniedzējiem, ciktāl tas attiecas uz pakalpojumiem, kuri ir vispārējo pakalpojumu sastāvdaļa;
- (31) tā kā lietotāju gaidītā pakalpojumu kvalitāte ir sniegto pakalpojumu būtisks aspekts; tā kā minētās pakalpojumu kvalitātes vērtēšanas standarti un sasniegtās kvalitātes līmeņi jāpublicē lietotāju interesēs; tā kā jābūt pieejamiem saskaņotiem pakalpojumu kvalitātes standartiem un kopējai noteikšanas metodoloģijai, lai varētu novērtēt pakalpojumu kvalitātes konvergenci visā Kopienā;
- (32) tā kā dalībvalstīm jānosaka kvalitātes valsts standarti, kas saskan ar Kopienas standartiem; tā kā pārrobežu pakalpojumu Kopienas iekšienē ir vajadzīga vismaz divu vispārējo pakalpojumu sniedzēju kopēja darbība attiecīgi divās dalībvalstīs, kvalitātes standarti jānosaka Kopienas līmenī;
- (33) tā kā atbilstība minētajiem standartiem neatkarīgi un regulāri jāpārbauda, pamatojoties uz saskaņojumu; tā kā lietotājiem jābūt tiesībām būt informētiem par šīs pārbaudes rezultātiem un dalībvalstīm būtu jānodrošina labošanas pasākums, ja šie rezultāti liecina par neatbilstību standartiem;

- (34) tā kā Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos ⁽¹⁾ attiecas uz pasta operatoriem;
- (35) tā kā vajadzība uzlabot pakalpojumu kvalitāti nozīmē to, ka strīdi jāatrisina ātri un efektīvi; tā kā papildus atbildībai likumīgos veidos, kādi ir pieejami saskaņā ar dalībvalstu un Kopienas tiesībām, būtu jāparedz procedūra caurskatāmai, vienkāršai un nesadārdzinātai sūdzību izskatīšanai, kurā varētu piedalīties visas ieinteresētās puses;
- (36) tā kā pasta iestāžu tīklu savstarpējas savienošanas nolūkā un lietotāju interesēs jāveicina tehnisko normu saskaņošana; tā kā tehnisko normu saskaņošana ir nepieciešama, lai attīstītu dalībvalstu pasta iestāžu tīklu savstarpējo izmantojamību un vispārējo pakalpojumu efektivitāti Kopienā;
- (37) tā kā saskaņošanas pamatnostādņēs Eiropai ir paredzēti specializēti tehnisko normu saskaņošanas pasākumi, kas uzticēti Eiropas Standartizācijas komitejai;
- (38) tā kā būtu jāizveido komiteja, kas Komisijai palīdz izpildīt šo direktīvu, īpaši, ciktāl tas attiecas uz turpmāko darbu to pasākumu izstrādē, kuri attiecas uz Kopienas pārrobežu pakalpojumu kvalitāti un tehnisko normu saskaņošanu;
- (39) tā kā, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu pareizu funkcionēšanu un novērstu konkurences traucējumus nerezervēto pakalpojumu nozarē, ir svarīgi nošķirt regulatora funkcijas, no vienas puses, un operatora funkcijas, no otras puses; tā kā neviens pasta operators nevar būt gan tiesnesis, gan ieinteresētā puse; tā kā dalībvalstij jānosaka vienas vai vairāku dalībvalsts regulatīvo iestāžu statūti un šīs iestādes var izvēlēties no valsts iestādēm vai neatkarīgām struktūrām, ko izvirza šim nolūkam;
- (40) tā kā jānovērtē pasta pakalpojumu iekšējā tirgus funkcionēšanas saskaņotie nosacījumi; tā kā tāpēc Komisija trīs gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un jebkurā gadījumā, vēlākais, 2000. gada 31. decembrī sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu, iekļaujot tajā attiecīgu informāciju par nozares attīstību, īpaši tās ekonomiskajiem, sociālajiem, nodarbinātības un tehniskajiem aspektiem un par pakalpojumu kvalitāti;
- (41) tā kā šī direktīva neietekmē to, kā piemēro Līguma noteikumus, īpaši tos, kuri attiecas uz konkurenci un pakalpojumu sniegšanas brīvību;
- (42) tā kā dalībvalstīm nekas netraucē pasta nozarē uzturēt spēkā vai ieviest pasākumus, kas ir liberālāki nekā šajā direktīvā paredzētie, ne arī, beidzoties šīs direktīvas termiņam, uzturēt spēkā pasākumus, kurus tās ir ieviesušas, lai izpildītu šo direktīvu, ja vien minētie pasākumi ir saderīgi ar Līgumu;
- (43) tā kā būtu lietderīgi šo direktīvu piemērot līdz 2004. gada 31. decembrim, ja Eiropas Parlaments un Padome pēc Komisijas priekšlikuma nenolemj citādi;
- (44) tā kā šī direktīva neattiecas ne uz vienu tādu darbību, kas nav Kopienas tiesību aktu piemērošanas jomā kā Eiropas Savienības Līguma V un VI sadaļā paredzētās darbības, un nekādā gadījumā uz darbībām, kuras attiecas uz sabiedrības drošību, aizsardzību, valsts drošību (ieskaitot valsts saimniecisko labklājību, ja šādas darbības ir saistītas ar valsts drošību) un valsts pasākumiem krimināltiesību jomā;
- (45) tā kā šī direktīva attiecībā uz uzņēmumiem, kas nav reģistrēti Kopienā, netraucē pieņemt pasākumus saskaņā ar Kopienas tiesībām un esošajām starptautiskajām saistībām, kuras ir paredzētas, lai nodrošinātu to, ka trešās valstīs pret dalībvalstu pilsoņiem ir līdzīga attieksme; tā kā Kopienas uzņēmumiem būtu jāgūst labums trešās valstīs no tādas attieksmes un efektīvas piekļuves tirgum, kas līdzinās attieksmei un tirgus piekļuvei, kura ir piešķirta attiecīgo valstu pilsoņiem Kopienā,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. NODAĻA

Mērķis un piemērošanas joma

1. pants

Ar šo direktīvu nosaka kopīgus noteikumus, kas attiecas uz:

- vispārējo pasta pakalpojumu sniegšanu Kopienā,
- kritērijiem, ar kuriem nosaka pakalpojumus, ko var rezervēt vispārējo pakalpojumu sniedzējiem, un nosacījumiem, ar kuriem reglamentē nerezervēto pakalpojumu sniegšanu,

⁽¹⁾ OV L 95, 21.4. 1993., 29. lpp.

- vispārējo pakalpojumu sniegšanas tarifu principiem un uzskaites caurskatāmību,
- vispārējo pakalpojumu kvalitātes standartu noteikšanu un tādas sistēmas izveidi, ar ko nodrošina atbilstību minētajiem standartiem,
- tehnisko standartu saskaņošanu,
- neatkarīgu valsts regulatīvo iestāžu izveidi.

2. pants

Šajā direktīvā tiek piemērotas šādas definīcijas:

1. *"Pasta pakalpojumi"* ir pakalpojumi, kas saistīti ar pasta sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi.
2. *"Valsts pasta iestāžu tīkls"* ir organizācijas un visu veidu resursu sistēma, ko izmanto vispārējo pakalpojumu sniedzēji, īpaši tādos nolūkos kā šie:
 - pasta sūtījumu savākšana no piekļuves vietām visā teritorijā atbilstīgi vispārējo pakalpojumu sniedzēju pienākumiem,
 - minēto sūtījumu maršrutēšana un nogādāšana no pasta iestāžu tīkla piekļuves vietas līdz piegādes centram,
 - piegāde adresēs, kas norādītas uz sūtījumiem.
3. *"Piekļuves vietas"* ir fiziskie objekti, to skaitā publiskās pastkastītes uz valsts automaģistrālēm vai vispārējo pakalpojumu sniedzēja telpās, kur klienti pasta sūtījumus var nodot valsts pasta iestāžu tīklā.
4. *"Savākšana"* ir piekļuves vietās nodoto pasta sūtījumu savākšana.
5. *"Piegāde"* ir process no šķirošanas piegādes centrā līdz pasta sūtījumu piegādei adresātiem.
6. *"Pasta sūtījums"* ir adresēts sūtījums galīgajā formā, kādā vispārējo pakalpojumu sniedzējam tas jānogādā. Pie šādiem sūtījumiem bez korespondences pieder arī, piemēram, grāmatas, katalogi, avīzes, periodiskie izdevumi un pasta pakas, kurās ir preces ar komercvērtību vai bez tās.
7. *"Korespondence"* ir rakstveida paziņojums uz jebkura veida fiziskā nesēja, kas jāpārsūta un jāpiegādā adresē, kuru uz paša sūtījuma vai uz tā iesaiņojuma norādījis sūtītājs. Grāmatas, katalogi, avīzes un periodiskie izdevumi nav uzskatāmi par korespondenci.
8. *"Tiešais pasts"* ir paziņojums, kas sastāv tikai no reklāmas, tirdzniecības vai publicitātes materiāla un satur identisku ziņojumu, izņemot adresāta vārdu, adresi un identifikācijas numuru, un citas modifikācijas, kuras nemaina ziņojuma būtību, un ko sūta ievērojamam skaitam adresātu, un kas jāpārsūta un jāpiegādā adresē, kuru sūtītājs norādījis uz paša sūtījuma vai uz tā iesaiņojuma. Katras dalībvalsts regulatīvā iestāde interpretē terminu "ievērojams skaits adresātu" un publicē atbilstīgu definīciju. Reķinus, faktūrrēķinus, finanšu pārskatus un citus neidentiskus ziņojumus neuzskata par tiešo pastu. Sūtījumu, kur vienā iesaiņojumā tiešais pasts apvienots ar citiem sūtījumiem, neuzskata par tiešo pastu. Pie tiešā pasta pieder pārrobežu un iekšzemes tiešais pasts.
9. *"Ierakstīts sūtījums"* ir pakalpojums, kur pēc vienotas likmes dod garantiju pret zuduma, nolaupīšanas vai sabojāšanas risku un vajadzības gadījumā pēc pieprasījuma sūtītājam izsniedz dokumentu, kurš ir apstiprinājums tam, ka pasta sūtījums ir nodots piekļuves vietā un/vai piegādāts adresātam.
10. *"Apdrošināts sūtījums"* ir pakalpojums, kurā pasta sūtījumu apdrošina par vērtību, kādu zuduma, nolaupīšanas vai sabojāšanas gadījumā deklarē sūtītājs.
11. *"Pārrobežu pasts"* ir pasts no citas dalībvalsts vai uz to vai no trešās valsts vai uz to.
12. *"Dokumentu apmaiņa"* ir tādu līdzekļu, to skaitā *ad hoc* telpu un transporta nodrošināšana, ko veic trešā persona un kas tiem lietotājiem, kuri ir šā pakalpojuma abonenti, dod iespēju pašu spēkiem savstarpēji apmainīties ar pasta sūtījumiem.
13. *"Vispārējo pakalpojumu sniedzējs"* ir valsts vai privāts uzņēmums, kas sniedz vispārēju pasta pakalpojumu vai tā daļu kādā dalībvalstī un kas ir identificēts, par to paziņojot Komisijai saskaņā ar 4. pantu.
14. *"Atļauja"* ir jebkura atļauja, ar ko nosaka tiesības un pienākumus, kuri ir specifiski pasta nozarei, un kas dod iespēju uzņēmumiem sniegt pasta pakalpojumus un pēc vajadzības izveidot un/vai ekspluatēt pasta iestāžu tīklus, kuri vajadzīgi šādu pakalpojumu sniegšanai, un kas var būt "vispārēja atļauja" vai "individuāla licence" saskaņā ar definīciju šeit turpmāk:
 - *"vispārējā atļauja"* ir atļauja neatkarīgi no tā, vai to reglamentē ar noteiktas pakalpojumu grupas licenci vai ar vispārējiem tiesību aktiem un vai ar šādu reglamentāciju izvirza prasību par reģistrēšanas vai deklarēšanas procedūram, kas attiecīgajam uzņēmumam neuzliek pienākumu no attiecīgās valsts regulatīvās iestādes saņemt skaidru lēmumu pirms to tiesību izmantošanas, kuras izriet no šīs atļaujas,

- “*individuālā licence*” ir atļauja, ko piešķirusi valsts regulatīvā iestāde un kas kādam uzņēmumam piešķir specifiskas tiesības vai uz tā darbībām attiecina specifiskus pienākumus, ar tiem pēc vajadzības papildinot vispārējo atļauju, ja uzņēmumam nav tiesību realizēt attiecīgās tiesības pirms valsts regulatīvās iestādes lēmuma saņemšanas.
15. “*Galamaksa*” ir atlīdzība vispārējo pakalpojumu sniedzējiem par to ienākošo pārrobežu pasta sūtījumu piegādi, kuros ir pasta sūtījumi no citas dalībvalsts vai no trešās valsts.
16. “*Sūtītājs*” ir fiziska vai juridiska persona, kas atbild par sūtīšanas rīkojumu.
17. “*Lietotāji*” ir visas fiziskās vai juridiskās personas, kas sūtītāja vai adresāta statusā gūst labumu no vispārējo pakalpojumu sniegšanas.
18. “*Valsts regulatīvā iestāde*” ir struktūra vai struktūras katrā dalībvalstī, kam attiecīgā dalībvalsts uztic *inter alia* regulatīvās funkcijas šīs direktīvas piemērošanas jomā.
19. “*Pamatprasības*” ir vispārīgi ekonomiski nenosacīti iemesli, kas var rosināt kādu dalībvalsti ieviest nosacījumus, kuri attiecas uz pasta pakalpojumu piedāvājumu. Šie iemesli ir korespondences noslēpums, tikla drošība, ciktāl tā saistīta ar bīstamo preču pārvadāšanu, un, ja ir pamatojums, tad arī datu aizsardzība, vides aizsardzība un reģionālā plānošana.
- Pie datu aizsardzības var piederēt arī personas datu aizsardzība, pārraidāmās vai glabājamās informācijas noslēpums un privātās dzīves aizsardzība.

2. NODAĻA

Vispārējie pakalpojumi

3. pants

1. Dalībvalstis savā teritorijā nodrošina to, ka lietotājiem ir tiesības uz vispārējiem pakalpojumiem, kas saistīti ar noteiktas kvalitātes pastāvīgo pasta pakalpojumu sniegšanu par pieņemamām cenām visiem lietotājiem visās vietās.
2. Tāpēc dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka sakaru punktu un piekļuves vietu blīvums atbilst lietotāju vajadzībām.
3. Tās veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka, izņemot apstākļos vai ģeogrāfiskos nosacījumos, ko valsts regulatīvās iestādes atzīst par izņēmumu, vispārējo pakalpojumu sniedzējs(-i) katru darbdienu un ne mazāk kā piecas dienas nedēļā garantē vismaz:

- vienu savākšanu,
- vienu piegādi mājās vai telpās visām fiziskajām vai juridiskajām personām vai, izņēmuma kārtā, ievērojot nosacījumus pēc valsts regulatīvās iestādes izvēles, vienu piegādi attiecīgās iekārtās.

Visi izņēmumi vai atkāpes, ko valsts regulatīvā iestāde piešķir saskaņā ar šo punktu, jādarā zināmi Komisijai un visām valsts regulatīvajām iestādēm.

4. Katra dalībvalsts pieņem pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka vispārējos pakalpojumos ietilpst vismaz šādi:

- to pasta sūtījumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars ir līdz diviem kilogramiem,
- to pasta paku savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars ir līdz desmit kilogramiem,
- ierakstīto sūtījumu un apdrošināto sūtījumu pakalpojumi.

5. Valsts regulatīvās iestādes var palielināt svara ierobežojumu līdz jebkurai vērtībai, nepārsniedzot 20 kilogramus, un noteikt īpašus noteikumus piegādei mājās attiecībā uz tām pasta pakām, kas ir iekļautas vispārējo pakalpojumu jomā.

Neatkarīgi no tā, kādu svara ierobežojumu tām pasta pakām, kas ietilpst vispārējo pakalpojumu jomā, noteikusi kāda dalībvalsts, dalībvalstis nodrošina to, ka to teritorijā piegādā pasta pakas, kuras saņem no citām dalībvalstīm un kuru svars ir līdz 20 kilogramiem.

6. Attiecīgo pasta sūtījumu minimālie un maksimālie izmēri ir noteikti konvencijā un nolīgumā, kas attiecas uz pasta pakām, ko pieņēmusi Pasaules Pasta savienība.

7. Šajā pantā noteiktie vispārējie pakalpojumi ietver iekšzemes un pārrobežu pakalpojumus.

4. pants

Visas dalībvalstis nodrošina to, ka vispārējie pakalpojumi ir garantēti, un informē Komisiju par pasākumiem, ko tās ir veikušas, lai izpildītu šo pienākumu, un īpaši par savu vispārējo pakalpojumu sniedzēju identitāti. Visas dalībvalstis saskaņā ar Kopienas tiesībām noteic vispārējo pakalpojumu sniedzēju pienākumus un tiesības un publicē tās.

5. pants

1. Visas dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka vispārējo pakalpojumu sniegšana atbilst šādām prasībām:

- piedāvājot pakalpojumu, garantē tā atbilstību pamatprasībām,

- ievērojot salīdzināmus nosacījumus, lietotājiem piedāvā identisku pakalpojumu,
- pakalpojums ir pieejams bez jebkādas diskriminācijas, īpaši bez diskriminācijas, kas izriet no politiskiem, reliģiskiem vai ideoloģiskiem apsvērumiem,
- pakalpojuma sniegšanu nepārtrauc vai neizbeidz, izņemot nepārvaramas varas gadījumos,
- pakalpojuma sniegšana attīstās atbilstīgi tehniskajai, ekonomiskajai un sociālajai videi un lietotāju interesēm.

2. Noteikumi, kas izklāstīti 1. punktā, pieļauj pasākumus, kurus dalībvalstis pieņem saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz sabiedrības interesēm, kuras ir atzītas Līgumā, īpaši tā 36. un 56. pantā, kas attiecas *inter alia* uz sabiedrības morāli, sabiedrības drošību, ieskaitot kriminālizmeklēšanu, un valsts politiku.

6. pants

Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka vispārējo pakalpojumu sniedzēji lietotājiem regulāri sniedz pietiekami sāki izstrādātu un atjauninātu informāciju, kas attiecas uz konkrētām piedāvāto vispārējo pakalpojumu funkcijām, īpaši norādot uz šo pakalpojumu vispārīgajiem piekļuves nosacījumiem, cenām un kvalitātes standarta līmeņiem. Šo informāciju attiecīgi publicē.

Dalībvalstis 12 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā informē Komisiju par to, kā tās nodrošina tās informācijas pieejamību, kas jāpublicē saskaņā ar pirmo daļu. Par visām turpmākajām izmaiņām, tiklīdz iespējams, informē Komisiju.

3. NODAĻA

To pakalpojumu saskaņošana, kurus var rezervēt

7. pants

1. Ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu uzturēšanu, tie pakalpojumi, ko katra dalībvalsts var rezervēt vispārējo pakalpojumu sniedzējiem, ir iekšzemes korespondences sūtījumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana un pārraidīšana vai nepārraidīšana piegāde, kuras cena ir mazāka nekā piekārtīgs valsts tarifs par korespondences sūtījumu, kas pieder pie standarta sūtījumu visātrākās piegādes kategorijas pirmās masas grupas, ja tāda kategorija ir un ja šo sūtījumu svars ir mazāks par 350 gramiem. Bezmaksas pakalpojumiem, kas paredzēti neredzīgajiem vai daļēji neredzīgajiem, var pieļaut izņēmuma svāra un cenas ierobežojumus.

2. Ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu uzturēšanu, var turpināt pārrobežu pasta un tiešā pasta rezervēšanu, ievērojot 1. punktā noteiktos cenas un svāra ierobežojumus.

3. Lai izveidotu pasta pakalpojumu iekšējo tirgu, Eiropas Parlamentam un Padomei turpmāk veicamais pasākums, neskarot Komisijas kompetenci, ir lēmuma pieņemšana, vēlākais, 2000. gada 1. janvārī par turpmāko pakāpenisko un vadāmo pasta tirgus liberalizāciju, īpaši, lai liberalizētu pārrobežu un tiešo pasta, un par to cenu un svāra ierobežojumu, kas stājas spēkā 2003. gada 1. janvārī, turpmāko pārskatīšanu, īpaši ņemot vērā līdz tam laikam notikušo ekonomikas, sociālo un tehnikas attīstību, kā arī vispārējo pakalpojumu sniedzēju finansiālo līdzsvaru, lai varētu turpināt šīs direktīvas mērķu īstenošanu.

Šos lēmumus pieņem pēc Komisijas priekšlikuma, kas pēc nozares pārskata iesniegts līdz 1998. gada beigām. Pēc Komisijas lūguma dalībvalstis sniedz visu informāciju, kas vajadzīga, lai izstrādātu pārskatu.

4. Dokumentu apmaiņu nedrīkst rezervēt.

8. pants

Noteikumi, kas izklāstīti 7. pantā, neskar dalībvalstu tiesības organizēt pastkastīšu izvietošanu uz valsts automaģistrālēm, pastmarku izlaidi un ierakstīto sūtījumu pasta pakalpojumus, ko saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem izmanto tiesas vai administratīvās procedūrās.

4. NODAĻA

Nosacījumi, ar ko reglamentē nerezervēto pakalpojumu sniegšanu un piekļuvi pasta iestāžu tīklam

9. pants

1. Attiecībā uz nerezervētajiem pakalpojumiem, kas saskaņā ar 3. panta noteikumiem neietilpst vispārējo pakalpojumu jomā, dalībvalstis var ieviest vispārīgas atļaujas, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu atbilstību pamatprasībām.

2. Attiecībā uz nerezervētajiem pakalpojumiem, kas saskaņā ar 3. panta noteikumiem neietilpst vispārējo pakalpojumu jomā, dalībvalstis var ieviest atļaujas procedūras, to skaitā individuālu licencēšanu, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu atbilstību pamatprasībām un lai aizsargātu vispārējo pakalpojumu nozari.

Piešķirot atļaujas, var:

- pēc vajadzības noteikt vispārējo pakalpojumu sniegšanas saistības,
- ja vajadzīgs, noteikt prasības, kas attiecas uz šo pakalpojumu kvalitāti, pieejamību un izpildi,

— noteikt saistības neaizskart ekskluzīvās vai īpašās tiesības, kas vispārējo pakalpojumu sniedzējiem ar 7. panta 1. un 2. punktu piešķirtas rezervēto pasta pakalpojumu jomā.

3. Procedūras, kas aprakstītas 1. un 2. punktā, ir caurskatāmas, nediskriminējošas, samērīgas un pamatotas ar objektīviem kritērijiem. Dalībvalstīm jānodrošina tas, ka pilnīga vai daļēja atļaujas atteikuma iemeslus dara zināmus pretendentiem, un dalībvalstīm jānosaka pārsūdzēšanas procedūra.

4. Lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu nozares aizsardzību, gadījumā, ja dalībvalsts konstatē, ka no saistībām, kas paredzētas šajā direktīvā, attiecībā uz vispārējo pakalpojumu sniedzēju izriet negodīgs finansiālais apgrūtinājums, tad tā var izveidot kompensāciju fondu, kuru šim nolūkam pārvalda struktūra, kas nav atkarīga no labuma guvēja vai guvējiem. Šajā gadījumā dalībvalsts var noteikt, ka par atļaujas piešķiršanu jāizdara finansiāls ieguldījums minētajā fondā. Dalībvalstij, veidojot kompensācijas fondu un nosakot finansiālo ieguldījumu apmēru, jānodrošina caurskatāmības, nediskriminācijas un samērīguma principa ievērošana. Tā drīkst finansēt tikai 3. pantā noteiktos pakalpojumus.

5. Dalībvalstis var paredzēt tiešā pasta identifikācijas sistēmu, kas dod iespēju pārraudzīt šos pakalpojumus, ja tos liberalizē.

10. pants

1. Eiropas Parlaments un Padome, lemjot par Komisijas priekšlikumu un pamatojoties uz Līguma 57. panta 2. punktu, 66. un 100.a pantu, pieņem pasākumus, kas vajadzīgi, lai saskaņotu 9. pantā minētās procedūras, ar ko reglamentē nerezervēto pakalpojumu sniegšanu sabiedrībai, ievērojot komerciālus noteikumus.

2. Saskaņošanas pasākumi, kas minēti 1. punktā, īpaši attiecas uz kritērijiem, kuri jāievēro, un uz procedūrām, kuras jāizpilda pasta operatoram, uz šo kritēriju un procedūru publicēšanas veidu, kā arī uz pārsūdzības procedūrām, kuras jāizpilda.

11. pants

Eiropas Parlaments un Padome, lemjot par Komisijas priekšlikumu un pamatojoties uz Līguma 57. panta 2. punktu, 66. un 100.a pantu, pieņem tādas saskaņošanas pasākumus, kādi ir vajadzīgi, lai lietotājiem un vispārējo pakalpojumu sniedzējiem nodrošinātu piekļuvi valsts pasta iestāžu tīklam ar caurskatāmiem un nediskriminējošiem nosacījumiem.

5. NODAĻA

Tarifu principi un uzskaites caurskatāmība

12. pants

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai visiem pakalpojumiem, kuri ir vispārējo pakalpojumu sniegšanas daļa, nodrošinātu tādus tarifus, kas atbilst šādiem principiem:

- cenām jābūt pieņemamām, un ar tām jānodrošina tas, ka visi lietotāji var piekļūt sniegtajiem pakalpojumiem,
- cenas jāsaskaņo ar izmaksām; dalībvalstis var nolemt, ka visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā būtu jāpiemēro vienots tarifs,
- vienota tarifa piemērošana ir savienojama ar vispārējo pakalpojumu sniedzēju tiesībām slēgt individuālas vienošanās ar klientiem par cenām,
- tarifiem jābūt caurskatāmiem un nediskriminējošiem.

13. pants

1. Lai nodrošinātu pārrobežu vispārējo pakalpojumu sniegšanu, dalībvalstis veicina to, lai dalībvalstu vispārējo pakalpojumu sniedzēji savās vienošanās par galamaksu pārrobežu pastā Kopienas iekšienē ievērotu šādus principus:

- galamaksu nosaka atkarībā no ienākošā pārrobežu pasta apstrādes un piegādes izmaksām,
- atlīdzības līmeņus nosaka atbilstīgi sasniegtajai pakalpojumu kvalitātei,
- galamaksa ir caurskatāma un nediskriminējoša.

2. Šo principu īstenošana var ietvert pārejas noteikumus, kas paredzēti, lai novērstu traucējumus pasta tirgos vai nelabvēlīgas sekas operatoriem, ja operatori, kuri nosūta, un operatori, kuri saņem, ir noslēguši savstarpēju vienošanos, tomēr šādas vienošanās ierobežo līdz minimumam, kas vajadzīgs, lai sasniegtu šos mērķus.

14. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai divu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā nodrošinātu to, ka vispārējo pakalpojumu uzskaiti kārtos saskaņā ar šā panta noteikumiem.

2. Vispārējo pakalpojumu sniedzēji savās iekšējās uzskaites sistēmās uzskaita vismaz katru rezervēto pakalpojumu atsevišķi, no vienas puses, un katru nerezervēto pakalpojumu, no otras puses. Nerezervēto pakalpojumu uzskaitē būtu skaidri jānošķir pakalpojumi, kuri pieder pie vispārējiem pakalpojumiem, un pakalpojumi, kuri nepieder pie vispārējiem pakalpojumiem. Šādas iekšējās uzskaites sistēmas funkcionē, pamatojoties uz konsekventi piemērotiem un objektīvi attaisnotiem izmaksu uzskaites principiem.

3. Uzskaites sistēmās, kas minētas 2. punktā, izmaksas katram rezervētajam un katram nerezervētajam pakalpojumam, neskarot 4. punktu, sadala šādi:

a) izmaksas, ko var tieši attiecināt uz konkrētu pakalpojumu, tā arī attiecina;

b) kopīgās izmaksas, tas ir, izmaksas, ko nevar tieši attiecināt uz konkrētu pakalpojumu, sadala šādi:

i) ja iespējams, kopīgās izmaksas sadala, pamatojoties uz pašu izmaksu izcelsmes tiešu analīzi;

ii) ja tieša analīze nav iespējama, tad sadala kopīgo izmaksu kategorijās, pamatojoties uz netiešu saistību ar citu izmaksu kategoriju vai izmaksu grupu, kurā ir iespējams tiešs attiecinājums vai sadalījums; tiešā saistība pamatojas uz salīdzināmām izmaksu struktūrām;

iii) ja izmaksas nevar sadalīt ne tieši, ne netieši, tad izmaksu kategoriju sadala, pamatojoties uz vispārēju dalītāju, ko aprēķina pēc attiecības, kurā, no vienas puses, ir visi tie izdevumi, kas ir tieši vai netieši attiecināti uz katru rezervēto pakalpojumu vai sadalīti tiem, un, no otras puses, izdevumi, kuri ir attiecināti uz citiem pakalpojumiem vai sadalīti tiem.

4. Citas izmaksu uzskaites sistēmas drīkst piemērot tikai tad, ja tās ir saderīgas ar 2. punktu un ir apstiprinātas dalībvalsts regulatīvā iestādē. Pirms to piemērošanas par to jāinformē Komisija.

5. Dalībvalsts regulatīvās iestādes nodrošina to, ka atbilstību vienai no 3. vai 4. punktā aprakstītajām izmaksu uzskaites sistēmām pārbauda kompetenta struktūra, kas nav atkarīga no vispārējo pakalpojumu sniedzēja. Dalībvalstis nodrošina to, ka paziņojumu, kas attiecas uz atbilstību, periodiski publicē.

6. Dalībvalsts regulatīvā iestādē glabā pieejamībai pietiekami sīki izstrādātu informāciju par izdevumu uzskaites sistēmām, ko lieto vispārējo pakalpojumu sniedzējs, un pēc Komisijas lūguma iesniedz tai šo informāciju.

7. Pēc lūguma dalībvalsts regulatīvajai iestādei un Komisijai konfidenciali dara pieejamu uzskaites informāciju, kas izriet no šīm sistēmām.

8. Ja kāda dalībvalsts nav rezervējusi nevienu no pakalpojumiem, kas ir rezervējami saskaņā ar 7. pantu, un nav izveidojusi kompensācijas fondu vispārējo pakalpojumu sniegšanai, kā atļauts saskaņā ar 9. panta 4. punktu, un, ja dalībvalsts regulatīvā iestāde neiebilst pret to, ka neviens no izraudzītajiem vispārējo pakalpojumu sniedzējiem attiecīgajā dalībvalstī nesaņem valsts subsīdiju netieši vai citādi, tad dalībvalsts regulatīvā iestāde var lemt par šā panta 2., 3., 4., 5., 6. un 7. punkta prasību nepiemērošanu. Dalībvalsts regulatīvā iestāde par šādiem lēmumiem informē Komisiju.

15. pants

Vispārējo pakalpojumu sniedzēju finanšu pārskatus sastāda, iesniedz revīzijai neatkarīgam revidentam un publicē saskaņā ar Kopienas un dalībvalstu tiesību aktiem, kas attiecas uz komercuzņēmumiem.

6. NODAĻA

Pakalpojumu kvalitāte

16. pants

Dalībvalstis nodrošina pakalpojumu kvalitātes standartu noteikšanu un publicēšanu, lai garantētu labu pasta pakalpojumu kvalitāti.

Kvalitātes standartos īpašu uzmanību pievērš maršrutēšanas laikiem un pakalpojumu regularitātei un drošumam.

Standartus nosaka:

— dalībvalstis saviem iekšzemes pakalpojumiem,

— Eiropas Parlaments un Padome pārrobežu pakalpojumiem Kopienas iekšienē (skatīt pielikumu). Saskaņā ar procedūru, kas noteikta 21. pantā, šos standartus turpmāk pielāgo tehnikas vai tirgus attīstībai.

Vismaz vienu reizi gadā neatkarīgas ārējas struktūras, kam nav saistības ar vispārējo pakalpojumu sniedzējiem, veic darbības uzraudzību pēc saskaņotiem nosacījumiem, kuri jānoteic saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta 21. pantā, un vismaz vienu reizi gadā publicē ziņojumus.

17. pants

Dalībvalstis nosaka iekšzemes pasta kvalitātes standartus un nodrošina to saderību ar standartiem, kas noteikti pārrobežu pakalpojumiem Kopienas iekšienē.

Dalībvalstis par saviem iekšzemes pakalpojumu kvalitātes standartiem informē Komisiju, kas tos publicē tāpat kā 18. pantā minētos standartus pārrobežu pakalpojumiem Kopienas iekšienē.

Dalībvalstu regulatīvās iestādes nodrošina to, ka neatkarīgo darbības uzraudzību izpilda saskaņā ar 16. panta ceturto daļu, ka rezultāti ir pamatoti un ka vajadzības gadījumā veic labošanas pasākumu.

18. pants

1. Saskaņā ar 16. pantu kvalitātes standarti pārrobežu pakalpojumiem Kopienas iekšienē ir noteikti pielikumā.

2. Ja sakarā ar situācijām, kas attiecas uz infrastruktūru vai ģeogrāfiju, ir vajadzīgs, tad dalībvalsts regulatīvās iestādes var noteikt atbrīvojumus no pielikumā paredzētajiem kvalitātes standartiem. Ja dalībvalsts regulatīvās iestādes noteic minētos atbrīvojumus, tad tās par to nekavējoties informē Komisiju. Komisija iesniedz gada ziņojumu par iepriekšējos 12 mēnešos saņemto informāciju komitejai, kas izveidota saskaņā ar 21. pantu.

3. Komisija publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* visus labojumus kvalitātes standartos, kuri paredzēti pārrobežu pakalpojumiem Kopienas iekšienē, un veic pasākumus, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu regulāru neatkarīgo uzraudzību un to izpildes līmeņu publicēšanu, kas apliecina atbilstību minētajiem standartiem un sasniegtajam attīstības līmenim. Dalībvalstu regulatīvās iestādes nodrošina to, ka vajadzības gadījumā veic labošanas pasākumu.

19. pants

Dalībvalstis nodrošina to, ka lietotāju sūdzību izskatīšanai izstrādā caurskatāmas, vienkāršas un nesadārdzinātas procedūras, īpaši gadījumiem, kas saistīti ar zudumu, nolaupīšanu, sabojāšanu vai neatbilstību pakalpojuma kvalitātes standartiem.

Dalībvalstis pieņem šos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka minētās procedūras dod iespēju godīgi un ātri atrisināt strīdus, paredzot atlīdzinājumu un/vai kompensāciju, ja tas ir pamatoti.

Neskarot citas iespējas pārsūdzēt saskaņā ar dalībvalsts un Kopienas tiesību aktiem, dalībvalstis nodrošina to, ka lietotāji individuāli vai, ja dalībvalsts likumdošanas aktos ir atļauts, kopīgi ar

organizācijām, kas pārstāv lietotāju un/vai patērētāju intereses, var iesniegt lietas izskatīšanai dalībvalsts kompetentajā iestādē, ja lietotāju sūdzības vispārējo pakalpojumu sniedzējam nav atrisinātas apmierinoši.

Saskaņā ar 16. pantu dalībvalstis nodrošina to, ka vispārējo pakalpojumu sniedzēji kopā ar gada ziņojumu par darbības uzraudzību publicē informāciju par sūdzību skaitu un to risināšanas veidu.

7. NODAĻA

Tehnisko standartu saskaņošana

20. pants

Tehnisko standartu saskaņošanu turpina, īpaši ņemot vērā lietotāju intereses.

Eiropas Standartizācijas komitejai uzdod izstrādāt tehniskos standartus, kas piemērojami pasta nozarē, pamatojoties uz abonentmaksu, ievērojot principus, kuri noteikti Padomes Direktīvā 83/189/EEK (1983. gada 28. marts), ar ko nosaka procedūru informācijas sniegšanai tehnisko standartu un noteikumu jomā ⁽¹⁾.

Šis darbs ir atkarīgs no saskaņošanas pasākumiem, ko pieņem starptautiskā līmenī, un īpaši no tiem, ko pieņem Pasaules Pasta savienībā.

Piemērojamos standartus vienu reizi gadā publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

Dalībvalstis nodrošina to, ka vispārējo pakalpojumu sniedzēji norāda uz *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajiem standartiem, ja tas vajadzīgs lietotāju interesēs, un īpaši, sniedzot 6. pantā minēto informāciju.

Komiteju, kas paredzēta 21. pantā, pastāvīgi informē par apspriedēm Eiropas Standartizācijas komitejā un par to, kas minētajā struktūrā panākts šajā jomā.

8. NODAĻA

Komiteja

21. pants

Komisijai palīdz komiteja, kurā ir dalībvalstu pārstāvji un kuru vada Komisijas pārstāvis. Komiteja apstiprina savu reglamentu.

⁽¹⁾ OV L 109, 26.4.1983., 8. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 96/139/EK (OV L 32, 10.2.1996., 31. lpp.).

Komisijas pārstāvis iesniedz komitejai veicamo pasākumu projektu. Terminā, ko priekšsēdētājs var noteikt atkarībā no jautājuma steidzamības, komiteja sniedz savu atzinumu par projektu. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kas Līguma 148. panta 2. punktā noteikts attiecībā uz lēmumiem, kuri Padomei jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsis komitejā vērtē, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs nebalso.

Komisija pieņem paredzētos pasākumus, ja tie ir saskaņā ar komitejas atzinumu.

Ja paredzētie pasākumi nesaskan ar komitejas atzinumu vai ja atzinums nav sniegts, Komisija tūlīt iesniedz Padomei priekšlikumu par veicamajiem pasākumiem.

Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja trīs mēnešos pēc tam, kad Komisija iesniegusi jautājumu izskatīšanai Padomē, tā nav pieņēmusi lēmumu, tad ierosinātos pasākumus pieņem Komisija.

9. NODAĻA

Dalībvalsts regulatīvā iestāde

22. pants

Katra dalībvalsts sev izraugās vienu vai vairākas tādas regulatīvās iestādes pasta nozarei, kuras ir juridiski atsevišķi un funkcionāli neatkarīgas no pasta operatoriem.

Dalībvalstis informē Komisiju par to, kuras regulatīvās iestādes tās ir izraudzījušās to uzdevumu izpildei, kas izriet no šīs direktīvas.

Dalībvalstu regulatīvo iestāžu īpašais uzdevums ir nodrošināt atbilstību tām saistībām, kas izriet no šīs direktīvas. Tām var uzdot arī nodrošināt atbilstību konkurences noteikumiem pasta nozarē.

10. NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

23. pants

Neskarot 7. panta 3. punktu, trīs gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un jebkurā gadījumā, vēlākais, 2000. gada 31. decembrī Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, tajā iekļaujot arī informāciju, kas

attiecas uz nozares attīstību, īpaši tās ekonomiskajiem, sociālajiem, nodarbinātības un tehniskajiem aspektiem un uz pakalpojumu kvalitāti.

Pēc vajadzības ziņojumam pievieno priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

24. pants

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc tās stāšanās spēkā. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai.

25. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī.

26. pants

1. Šī direktīva dalībvalstīm netraucē uzturēt spēkā vai ieviest pasākumus, kas ir liberālāki par šajā direktīvā paredzētajiem. Tiem jābūt saderīgiem ar Līgumu.

2. Beidzoties šīs direktīvas termiņam, dalībvalstis var uzturēt spēkā pasākumus, kurus tās ir ieviesušas, lai izpildītu šo direktīvu, ciktāl minētie pasākumi ir saderīgi ar Līgumu.

27. pants

Šīs direktīvas noteikumus, izņemot 26. pantu, piemēro līdz 2004. gada 31. decembrim, ja saskaņā ar 7. panta 3. punktu nav nolemts citādi.

28. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1997. gada 15. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

J. M. GIL-ROBLES

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J.-C. JUNCKER

PIELIKUMS

Kopienas pārrobežu pasta kvalitātes standarti

Kopienas pārrobežu pasta kvalitātes standarti katrā dalībvalstī jānosaka attiecībā pret laika ierobežojumu maršrutēšanai, ko noteic pēc ātrākās standarta kategorijas pasta sūtījumu pilnīgas maršrutēšanas (*) saskaņā ar formulu $D + n$, kur D ir diena, kad sūtījums nodots pasta iestāžu tīklā (**), un n ir to darbdienu skaits, kuras paiet no nodošanas dienas līdz piegādei adresātam.

Kopienas pārrobežu pasta kvalitātes standarti	
Laika ierobežojums	Mērķis
$D + 3$	85 % sūtījumu
$D + 5$	97 % sūtījumu

Standarti jāsasniedz ne tikai visās pasta plūsmās Kopienas iekšienē, bet arī katrā no divpusējām plūsmām starp divām dalībvalstīm.

(*) Pilnīgo maršrutēšanu noteic no tīkla piekļuves vietas līdz vietai, kur piegādā adresātam.

(**) Nodošanas diena, kas jāņem vērā, ir tā pati diena, kurā sūtījumu nodod pasta iestāžu tīklā, ja nodod pirms pēdējās savākšanas laika, ko no piekļuves vietas dara zināmu attiecīgajā tīklā. Ja nodod pēc šā laika ierobežojuma, tad nodošanas diena, kas jāņem vērā, ir nākamā savākšanas diena.